

(Izhaja ob 4 zjutraj).

Stane celoletno .. 240 K

mesečno .. 20 ..

in iznajetstvo .. 600 ..

Oglašja za vsak mm višine

stolpca (58 mm) .. 2 K

mali oglašja do 30 mm

stolpca (58 mm) .. 1 ..

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72.

Upravišstvo:

Trsarsnova ulica št. 14
Telefon št. 36.Račun hr. pošt. ček. urada
št. 11.842.

Ljubljana, 25. novembra.

Z večeršnjim dnem je stopilo vprašanje definitivnega položaja našega notranjega političnega položaja v odločilni štadij. Metoda, za katero se je po sporazumu s svojimi kolegi v ministrstvu svetu odločil gosp. Pašič, je gotovo najuspešnejša, da se čim prej in brez novih velikih težav izvrši končna sestava vlade, ki ima pred seboj ogromno upravno in parlamentarno delo. Dosedanji kabinet ostane na krmlu vse do trenutka, ko bo sestavljena lista novih ministrov in gosp. Pašič bo istočasno z demisijsko dosedanjskega ministarstva predložil vladarju v imenovanje novo vlado, ki bo torej brez vsakega kritičnega intermezza nadaljevala po stezi in politiko svoje predhodnice. Vprašanje osebnosti je izročeno klubom. Zastopniki posameznih grup se bodo imeli za dogovarjati glede stvarne razdelitve resortov, vršanje določitve oseb pa bo v načelu prepušteno posadnim klubom, katerim bo na prosto dano, da izmenjujejo upravne in ministrski resortov, ki dotični grupi pripadajo, ali pa jih pustijo nezamenjane. Demokratiški klub je že danes se postavil na stališče, da ima ostati stvarna razdelitev resortov v glavnem neizpremenjena. Najvažnejše pri tem je ministrstvo notranjih zadev, glede katerega stojijo demokrati slej ko prej na stališču, da že z ozirom na politično ravnanje v kabinetu, ne more pripadati radikalni stranki. Kakor izgleda, se med radikaleci že danes ne pojavlja več odpor proti nesporne pravilnosti tega naziranja. S tem pa je iz pogajanj izločen tudi eden glavnih tavnov spodtike.

V razgovoru s predsednikom demokratiškega kluba je gosp. Pašič danes izjavil, da mora nova vlada predvsem sprovesti zakonodajni program, ki ga predvideva ustava. Obširen je in težaven obremen. Vlada, ki hoče rešiti postavljeno ji nalogo uspešno, bo morala biti sposobna in trdna. Le ako bo sposobna, ki se sedaj napravi, lojalna, in v duhu spoznanja, da je naš državi v danih razmerah sedanja koalicijska neobhodno potrebna, le tedaj se bo Pašičeva namera dala izvršiti. Ena najtežja, ki preizkuša naša čaka pri problemu administrativne razdelitve države in ureditve oblastne samouprave. Zadevni zakonski projekti se nahajajo pred narodno skupščino, odnosno pred zakonodajnim odborom. Posebno delikaten je predlog o administrativni razdelitvi države. S političnimi strujami, ki stoje na stališču plemenske ali historične razdelitve naše države je seveda vsak kompromis izključen. Situacija pa je sicer olajšana s tem, da se vlada na ta predlog ni vezala in da dopušča kompromise tako glede številne oblasti, kakor glede njihovega obsega. Le dve granici sta postavljene: ena od ustave same, druga od samega principa. Člen 95. ustave določa: «Ena oblast sme imeti največ 800.000 prebivalcev.» Praktična izvedba načela samouprave predpisuje, da oblast ne sme biti tako majhna, da bi izvrševanje nalog, ki ji pripadajo po ustavi, že vnaprej bilo iluzorno.

Mnogi iz teh dveh za razdelitev države zastavljenih mej se ne zavedajo popolnoma. Tako vidimo na eni strani, da se zlasti v Srbiji buni mnoga dosedanja okrožna mesta, ki ne bodo postala oblastna centra. Ta mesta ženejo svoje parlamentarne zastopnike v borbo proti vladinemu predlogu iz popolnoma lokalnopravljajskih ozirov, ki jih pokrivajo z dokazovanjem, da so predvidene oblasti mnogo prevelike. Na drugi strani pa se ne popolnoma preinagane tradicije operirajo z istimi argumenti za še večje oblasti. Zastopniki «večjih oblasti» se v svoji vnični večsih niti ne spodtaknejo nad predpisi naše ustave in prihajajo tako do absurdne konsekvence, da istočasno, ko obojajo vsake revizije ustave, sami tako revizijo nujno, čeravno najbrž ne zavestno, predpostavljajo.

Mnogo odločnosti in širokih pogledov bo treba tudi pri zakonu o samoupravi, kjer se tudi pojavljajo podobne nasprotujoče si pojave. Projekt o činovniški pragmatiki, ki spada k temeljnemu zakonom notranje ureditve naše države, bo istotako potreboval najodločnejše vztrajnosti vseh resnično demokratičnih elementov v koalicijski. Ako imenujemo še ogromno nalogo izenačenja zakonodajstva, posebno tudi izenačenja davčnega zakonodajstva in se zavedamo, da je n. pr. skrajni čas tudi za takojšnjo reorganizacijo naše zunanje službe, potem je slika o velikih nalogah, pred katero bo stala

Pogajanja med demokrati in radikalc

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Po večeršnjem seji ministrskega sveta, na kateri je bilo sklenjeno, da se težiče razrešenja političnega položaja prenese na parlamentarne klube, je nastalo razbistrenje, ker so prenehale komplikacije, ki so prihajale izven krogov sedanje koalicijske. Sedaj je ležeče na posameznih ministrstvih, da predložijo svoje ostavke strankinim klubom, da potem ti odločijo v koliko in kako naj se rekonstruira kabinet. S strani radikalov se forsirajo mlajše sile, dočim stoji demokrati na stališču, da naj bodo v vladi najposobnejši in strokovnjaki. Položaj se je izboljšal v toliko, da se sedaj z nobene strani ne stavljajo kakšni pogoji, kako naj se izmenjajo ministri iz posameznih strank. Vsak klub more avtonomno odločati, ali naj kak njegov zastopnik izstopi iz vlade ali ne.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Danes dopoldne je konfiriral šef radikalne stranke Pašič delj časa z gosp. Davidovićem, predsednikom demokratiškega kluba. Ker je kabinet sklenil, da ne poda ostavke, imajo vsi ministri postaviti svoje portfelje svojim klubom na razpoložanje. Najprej naj se v internih posvetovanjih razpravlja o razdelitvi portfeljev, nato pa bosta predsednika obeh klubov gg. Davidović in Aca Stojanović se končno pogajala o rekonstrukciji kabineta. Šele ko bo lista novih ministrov gotova, bo sedanji kabinet podal ostavko, nakar bo brez krize takoj začel posloovati novi kabinet. Pašič je naglašal, da ima sedanja koalicijska provost vse v ustavi predvidene zakone. Delo zakonodajne skupščine naj se čim prej prične.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Na današnji popoldanski seji demokratiškega kluba, ki je trajala tri ure, je najprej referiral predsednik kluba Da-

vidović o situaciji, ki je nastala po seji radikalnega kluba. Radikali so popustili od svoje zahteve glede portfelja notranjega ministarstva. Po poročilu g. Davidovića o njegovem razgovoru z g. Pašičem se je razvila daljša debata o oblihi smernicah bodoče politike demokratiške stranke. Predčitano je bilo pismo ministra vere Milivoja Jovanovića, v katerem javlja, da ni pri rekonstrukciji kabineta treba na njegovo osebo več obzir jemati, ker je že preje radj boleznj dal demisijsko. Nato je izjavil minister Pribičević v svojem kakor v imenu svojih tovarišev, da stavijo klubu na razpoložanje svoje portfelje, kar je povsem naravno, ker tudi drugače razpolaga z njimi. V diskusiji o bodoči taktiki stranke je govorilo več poslancev. Splošen rezultat današnje razprave je, da se ima pri pogajanjih z radikaleci izhajati iz osnove, da ostane razmerje v kabinetu isto in da se tudi pri razdelitvi glavnih resortov ne izvršijo nobene spremembe. Jutri se bo nadaljevalo in gosp. Davidović je dobil formalno pooblastilo za pogajanja z radikaleci.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Tudi v radikalnem klubu se živahno razpravlja o vprašanju rekonstrukcije vlade in o novih radikalnih ministrskih kandidatih. Kakor izgleda, v rekonstruiranem kabinetu ne bodo več sodelovali ministri za konstitucio M. Trifković, minister gradjevin Joca Jovanović in minister pravde Gjuričić.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Danes dopoldne se je vrnil semkaj iz Zagreba notranji minister Pribičević.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Jutri se vrne v Beograd minister trgovine dr. Spaho, da prisostvuje važni seji muslimanskega kluba.

Imenovani člani prve delavske zbornice v Ljubljani

Beograd, 24. novembra.

Danes je imenoval minister za socialno politiko člane provizorične Delavske zbornice, Socialdemokratom, ki so v Sloveniji najmočnejša delavska stranka je poveril vodstvo «Delavske zbornice» s tem, da je imenoval od 50 članov D. Z. 26 članov iz predlogov socialdemokratiških strokovnih organizacij. V D. Z. bo 40 zastopnikov industrijskih in obrtnih delavcev, 10 zastopnikov pa dobe zasebni uradniki. Od 40 delavskih zastopnikov v D. Z. pripada JSDS 24, NSS 7, SDS 6, tri pa so politično neopredeljena. Med 10 zastopniki zasebnega uradništva sta 2 socialdemokrati, ostali so zastopniki železničarskih, industrijskih, trgovskih, rudarskih, bančnih, novinarskih, odvetniških in notarskih uradnikov ter poduradnikov, prezentiranih od dotičnih strokovnih organizacij. Med zborničnimi sta 2 ženi, zastopnici tobačne tovarne.

Člani zbornice so sledeči:

Bradeško Andrej, mizar, Ljubljana.

Bregant Janko, kovinar, Jesenice-Fužine.

Cvikelj Alojzij, rudarski tajnik, Ljub.

Čelšnik Rado, ekonom, Ljubljana.

Čeh Karol, pekovski pomočnik, Marib.

Čergonja Ladislav, višji poslovodja, Ljubljana.

Cobal Melhior, načelnik unije rudarjev, Zagorje.

Dimic Jernej, žagar, Stari trg pri Raketu.

Dosedla Avgust, del. del., Ljuboje.

Drozovič Ivan, orkostavec, Ljubljana.

Gillvert Dragotin, pis. rav., Maribor.

Glavnik Alojzij, vojni zapisovalec južne žel., Ljubljana.

Gomilšek Vladimir, žel. pristav, Ljub.

Gregorka Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Jagodič Mihael, stroj. pomoč., Moste pri Ljubljani.

Jeran Jurij, strojev., Jesenice-Fužine.

Kovačič Avgust, del. del., Ljuboje.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Kovačič Miroslav, žel. višji rev., Ljub.

Jerih Fran, stavb. del., Ljubljana.

Kisovec Karl, sklad. del., Ljubljana.

Kompar Ivan, skl. del., Celje.

Kramar Angela, tob. delavka, Ljub.

Krušič Ivan, sukač, Trbovlje-Loke.

Kušnjak Franc, čev. pom., Ljubljana.

Lapuh Ignacij, železnik, Maribor.

Labič Valentin, tes. polir, Celje.

Leskovec Alojzij, pek. pom., Celje.

Lošnik Peter, opak. del., Lačubersk.

Lovšin Egon, bančni urad., Ljubljana.

Majeršič Ivan, snij. del., Tržič.

Marinšek Alojzij, delavec tovarne karbida, Ruše pri Mariboru.

Močnik Luka, strugar, Guštanj.

Pečnik Karol, kraj. in strok. taj., Ljub.

Podžir Gašper, prog. moj. rev. i. ž. Ljub.

Podbešek Ferdo, kov. drž. ž. Ljub.

Poderschan Vincenc, livar, Muta ob Dr.

Prahart Ivan, žagar, Mislinje.

Ravnik Janko, kov. del., Jesenice.

Razboršek Ciril, mizar, Maribor.

Simončič Ivanka, tob. delavka, Ljub.

Trebušak Lovro, rudar, Zagorje.

Treiber Alojzij, mod. mizar, Ljubljana.

Turk Filip, trg. nast., (Krisper) Ljub.

Urbančič Valentin, ur. tv. Impex, Ljub.

Valenčič Ferdo, rudar, Velenje.

Volčanšek Franjo, rud. podur., Trbovlje.

Zupan Ivan, užit. usl., Ljubljana.

Zupan Rajko, natak., Ljubljana.

Žagar Janko, orkostavec, Ljubljana.

Živkovič Nikola, kraj. pom. Maribor.

Vsebinska obščina proti beograjskim atentatorjem

Beograd, 25. novembra. Današnja «Politika» javlja, da je preiskovalni sodnik definitivno dovršil obtožbo proti atentatorjem na regenta. Obtožba je zelo obsežna in obsega najvažnejše momente komunistične propagande, posebno kar se tiče poslednjih faz te propagande, ki so dovedle do izvršenja terorističnih organizacij. Obtožba se bo popolnoma še s posebnim dodatkom, ki govori podrobno o atentatu v Delnicah in o pomenu procesa, ki se je vršil v Zagrebu.

POS�ANIK DR. VOŠNIAK NA DOPUSTU.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Naš poslanik v Pragi, dr. Vošnjak, ki se je mudil par dni v Beogradu in bil sprejet tudi od kralja in ministrskega predsednika, je odpotoval danes v Gorico, da si okrepi svoje zdravje.

Delo zakonodajnega odbora

POTRJEJENE UREDBE. — TROŠARINA NA ŽGANJE. — VPRAŠANJE SANJE TROŠARINA DENARJA.

Beograd, 24. novembra.

Trinajsto sejo zakonodajnega odbora je otvoril predsednik Miša Trifunović ob 16.25. Ko je bil sprejet zapisnik zadnje seje, se je prešlo na dnevni red: Sprejetje naredb v celoti ministrstva za promet, za pošto, za javna dela, za poljedelstvo in gozde. Sprejete in uzakonjene so navedbe: o vpisu jaht, katere obstoje sedaj, zakon o vpisu jaht s pozivom na § 10., o vpisu pomorsko-trgovinskih brodov, o vpisu pomorsko-trgovinskih brodov in ladij v pristanišnih kapitanijah, o prenosu poslov tehnične pomorske službe kakor tudi naprav v pristaniščih iz pristojnosti poljedelskega ministrstva na ministrstvo za promet, o izenačenju činovnih razredov in napredovanju železniških uslužbencev na področju ravnateljstva državnih železnice v Beogradu, o naredbi pomorske oblasti v Bakru glede pristanišnih pristojbin, o naredbi pomorske oblasti v Bakru, o merjenju tonaže, o reguliranju službenega stališča inženjerjev in podinženjerjev, ki so pred vojno ali za vojne morali dati ostavko na državno službo v kraljevini SHS, o začasnem reguliranju plač poštnih in brzojavnih uradnikov izven Srbije in Črne gore, o povišanju občinskih proračunskih dodatkov na Kranjskem in to z izpremembo, da odpade omejitev za leto 1920., o ureditvi vinogradništva, o vodnih zadruhar, v predvojni meji kraljevine Srbije in Črne gore, o okrožnih in srezskih živinovozdravnih, o novih plačah v obsegu prejšnjih in novih oblastih kraljevine SHS, o obmejnih živinovozdravnih na veterinarskih postajah, o veterinarstvu v državi Srbij, Hrvatov in Slovenecv sploh, o ustanovitvi agronomskih in veterinarskih fondov za Slovenijo, o pravilniku za gozdno orožništvo, o izenačenju šumarskih zakonov razen za Prekmurje, o trajnem gospodarstvu v šumih veleposestev agrarne reforme v Sloveniji, o preskrbi z drvmi in gradbenim lesom izven veleposestev za interese agrarne reforme v Sloveniji.

Preide se na drugo točko: nadaljevanje razpravljanja o poročilu o uredbah, ki se tičejo davčne politike. Poslanec dr. Žerjav je predlagal, naj se pri pristojbinah za tuje ladje v naših pristaniščih doda, da morajo plačati tuji te pristojbine v zlatu po dnevnem kurzu, kakor je to tudi v drugih državah navada. To stališče je bilo odobreno.

Nato se je razpravljalo o zakonu glede začasne trošarine na žganje. Poslanec dr. Dulibić je predlagal opombo, s katero se pooblašča finančni odbor, da opusti plačevanje te trošarine producente v primeri krize v produkciji teh proizvodov. Poslanec Lazlić meni, da je ta davček nepravilen, ker se pridobiva žganje iz rastlin, ki rastejo na zemljišču, ki je že obdano. V istem zmislu je govoril poslanec Mralović. Zakon je bil sprejet s predlogom posl. Dručenika, da se trošarina na žganje ne plačuje tedaj, če se pridobiva žganje na njegovem posestvu in če tvori to vir njegovih dohodkov in če ostane v mejah določenih količin. Končno redakcijo tega predloga bo izvršila sekcija, kateri je bila ta naredba vrnjena.

Sklepi ankete o stanovanjski uredbi

Beograd, 25. novembra. (Izv.) V ministrstvu socialne politike se vrše razprave o novem stanovanjskem zakonu. Ankete se udeležujejo predstavniki vseh interesentov. Člen 14. tega zakona predvideva za čas do 30. aprila 1922. odpravo vseh omejitev v svobodi stanovanjske odprave za one najemnike, ki plačajo na leto več kot 2000 dinarjev direktnega davka, za ostale pa se neodkazljivost stanovanj ne spremeni. To bi veljalo do 1. maja 1923, ali vlada more na predlog ministrstva za socialno politiko ta rok podaljšati do najdelj 30. aprila 1925. Najemniki, ki plačajo manj kot 2000 dinarjev direktnega davka letno, morejo sporazumno ali potom prisilnega razsodišča določiti najemnino. Ta razsodišča organizira ministrstvo socialne politike. Kazni, ki se predpišejo po tem zakonu, ne smejo biti višje od 15.000 dinarjev in se stekajo v fond za gradbo malih stanovanj.

Zakon predvideva tudi razne olajšave za one, ki hočejo graditi hiše, posebno take z malimi stanovanji.

Razven predpisanih takš se v tem zakonu določene tudi takse in trošarine kompetentnim stanovanjskim oblastim, ki pa ne smejo iznašati več kot 20 odstotkov stanovanjske najemnine.

Zakon naj bi stopil v veljavo 1. maja 1922.

hokov in če ostane v mejah določenih količin. Končno redakcijo tega predloga bo izvršila sekcija, kateri je bila ta naredba vrnjena.

Pri členu o naredbi glede bencina predlaga sekcija sledeče: Bencin, ki ima manjšo gostoto od 770 in toplote od 12 do 15 stopinj, je prost plačevanja državne trošarine, ako se uporablja za industrijske stroje, v tekstilni industriji, za toplotne stekla, čiščenje petrolejskih jam, za pogon motorjev, poljedelskih strojev, za prozivanje sploh, pod pogoji, kateri se določijo natančneje. Naredba je bila sprejeta v tem zmislu.

Nato se je razpravljalo o naredbi ministrstva financ in trgovine. Sprejete so bile navedbe o dovoljenju svobodnega davka brez plačanja carine in ostalih takse za živino, ki se nahajata na levem bregu Drine, naredbi o oprostitvi carine in ostalih takse o priliki selitve tujih podanikov kakor tudi priseljencev naše narodnosti, naredbi o oprostitvi ognjenjskih društev od carine in takse za predmete, katere potrebujejo, o povišanju dnevnice carinskega odposlanca, ki vrše službo izven carinarnic, o oprostitvi uradniških zadrug za gradnjo stanovanj v Beogradu od plačevanja vseh državnih uvoznih in občinskih pristojbin, o oprostitvi trape in takse za prevoz eksportiranih trupel, o oprostitvi monopolističnih takse za uvoz ribarskega petroleja, o osvoboditvi uvoza živil carine in davkov na poslovni promet brez zavarovanja valute za prebivalstvo po Italiji zasedenih krajev. Nekaj naredb je bilo tudi ukinjenih, nekaj vrnjenih sekciji. Prešlo se je na razpravo uredbe o upravi fondov, ker pa se je moral finančni minister udeležiti seje ministrskega sveta in ni mogel prisostvovati seji odbora, se je seja končala ob 18.30. Prihodnja seja je določena za jutri ob desetih dopoldne z nadaljevanjem današnjega dnevnega reda.

Beograd, 25. novembra. (Izv.) Današnja seja zakonodajnega odbora je bila odprta ob 10.30 dopoldne. Glasovalo se je najprej v celoti o uredbi glede izmene uredbe o trošarinah in taksah. Zakon je bil sprejet s 15 proti 4 glasovom.

Nato je sledila podrobna razprava predloga o izmeni zakonskega načrta o upravi fondov, ki se izpremeni v državno hipotekarno banko. Poslanec Poja Lazić je pri členu 5. zahteval, naj se bavi hipotekarna banka samo z zemljišnimi krediti. Poslanec dr. Žerjav je stvil predlog, po katerem se morejo pupilarni in vsi javni kotirni vlagati na državni posojila in druge efekte, ki jim daje zakon to pravico, kakor tudi v hranilnicah, ki jim zakon priznava pupilarno varnost. Predlog dr. Žerjava je bil končno po parali z Dulibićevim predlogom štiriznan sledeči: Vsi pupilarni kapitali in fond se morejo nalagati v državnih posojilih ali na druge načine v zavodih, ki imajo po obstoječem zakonu pupilarno varnost.

Člen 5. je bil vrnjen sekciji.

Zaupnica francoski vladi

Pariz, 25. novembra. Zbornica je končala debato o interpelacijah glede finančnega vprašanja ter s 347 proti 180 glasovom sprejela dnevni red, ki izraža vladi zaupanje. Dnevni red prosi zlasti vlado, naj natančno nadzira izvedbo obveznosti Nemčije, na zunaj pa naj ukrene vse potrebno, da se ohranijo jamstva za zahteve Francije in naj prepreči vse, kar bi povečalo število bankovcev.

Dunajska borzna kriza

Dunaj, 25. novembra. Po poročilu dunajske borze, je zvezni finančni minister borzno zbornico razrešil poslovanja in oddal vodstvo borze devetim imenoma navedenim borznim svetnikom. Konstituirali so novo borzno zbornico in izvolili prejšnjega predsednika zbornice Poper-Alberga zopet za predsednika.

MIROVNO STANJE ITALIJSKE ARMADE.

Rim, 25. novembra. Vojni minister je v odseku za vojsko izjavil, da bo znalo mirovno stanje italijanske armade 125.000 mož in da se bo dobo službovanja znižalo na 12 mesecev.

Morski ropar

(Le Filibustier des Mers.)

Roman.

S pestjo in rameni se upre v zavrtjena vrata, ki se pa ne ganejo. Vrata so iz močne hrastovine in krepko okovana z železjem. Tomaž odstopi za korak in se ozira, kje bi našel kakšno železo ali dleto. Nič sličnega ni v bližini. Pač pa visi na steni nekaj trofej in med njimi več težkih mornarskih sekir. Ta trenutek prispeta tudi oba črna sužnja, ki bi morala varovati Juana. Tomaž ima ukaže, da snameta in prineseta sekire in se tudi sama oborožita z njimi. Vsi štirje planejo proti težkim vratom, ki se sedaj razlete na drobne kosce. Ta hip skoči Tomaž skozi nje ter vleče zvezo Juana za seboj, vihteč svoje sekiro. Oba črna pa za njim.

Za vratmi je ozka in globoka sobana, v koje dnu sedi okrog mize troje možakarjev, oboroženih s pištolami in meči ter slajno oblečenih. Čim zagleda Tomaž to trojico, mu postane zagonetno, toda brezdomno z gotovostjo v istem trenutku jasno, da so to oče, brat in žena Juane. In res je bilo tako. Zato plane naravnost med nje. Čim jih Juana zagleda in spozna, cvileče zakriči, tako da se Tomaž v naskoku nehote za-

Ta hip je bil usoden zanj. Ta hip počl namreč šest streliv iz pištole, kakor odgovor na Juanin krik. Vsi trije Španci planejo kakor z vzmetjo in vsi trije so ustrelili naenkrat, vsak z obema rokama. Oba črna padeta kakor od strele zadeta. Tomažu je prestreljeno stegno in zadeta leva rama, vkljub temu pa plane naprej in udari s tako silo, da razkolje prvega sovražnika glavo do brade pa skozi vrat do prs. Druga dva odskočita za korak in potegneta meče. Tomaž zavilni svojo okrvavljeno sekiro nad njima. Tako grozen je bil pogled nanj in tako strahoten, da oba, dva proti enemu, ki je še povrhu tega ranjen, nimata poguma za naskok. Štiri sekunde strme tako drug v drugega, ne da bi se ganili z mesta.

Juana se sedaj zdravi iz svoje otplasti, in ko vidi, da je njen mučitelj ranjen, da mu curlija kri iz razmrskane rane in prestreljenega stegna, ko tudi vidi, da sekira v njegovi dvignjeni desnici pričinja vstrepeta-vati, misli, da je Tomaž že premag-an. V prezgodnjem zmagozslavju se žolčno in rezko zakrohota, kakor da je zapel petelin. Ta smeh pa zbija Tomaža, kakor udarec v lice. Nepričakovano plane naprej in zamahne. Oba iztegnjena meča ga sicer zade-neta, toda ga ne presuneta, ker sta se oba možakarja naglo umaknila

nazaj, da odideča udarcu. Umrlk se pa posreči le enemu, drugi pa de z razklanimi prsmi. Ostal je le še zad-nji. Toda Tomaž se zamaje in jedva dvigne sekiro, ki mu postaja težka, Španec pa suče svoj rapir, kakor lahko trstiko.

Tomaž zapuščajo moči, opotekati se pričinja. Že se mu temni, in že se Španec pripravlja, da izpade in mu predre srce z rapirjem, ko se Juana iznova grozno in rezko zareži. Tudi sedaj se Tomaž zopet vspne, kakor ranjen plemenit konj, ki ga zadnjikrat vspodbodeš s sunkom ostrog. In zaman sune Španec. Nje-govo železo ne odoli strahovitemu zadnjemu Tomaževemu udarcu, čigar sekira sikne hitreje ko blisk. Alkald, Juanin oče, to je bil zadnji branilec, se zruši mrtev, tik na to pa ga po-krrije v padcu Tomaž, kakor umira-joč. Le Juana še ostane...

Poteklo je nekaj časa. Juana stoji kakor okamenela, čigabna, brezčut-na. Strahu izbuljene oči nepremično strme na ta kup mrtvakov, ki so sedaj hrana črvom in ki so še pred nekaj hipi bili tako polni življenja.

Poteklo je prav mnogo časa. Šele potem se letnica nekako zdravi, stopi dva koraka naprej, se skloni in se z roko dotakne negibnih teles.

Troje jih je že mrzlih. Zanje ni več leka. Četrto je pa še toplo, je žgoče. Četrto je Tomaž. Pet globokih ran ima, toda mrtev ni, le nezavesten in vročičen.

Juana se zgrava v temnem, hip-nem sklepu. Dva koraka od nje leži na tleh bodalo, ki je nekemu padlo izza pasu. Juana je pobere in se vrne k Tomažu...

... pa ga ne sune. Dvignila je roko, pa jo zopet spu-stila, brez moči, kakor da jej brani nevidna sila. Ista nevidna, toda neodoljiva sila jej tudi razkrene pest, prsti popuste in bodalo zažvenketa zopet na tla. Razorožena, vstrepeta Juana sedaj, presunjena v najglob-lijem bistvu. Vendar se ne poleže niti njeno sovraštvo, niti njen bes. Moč, ki leži pred njo nezavesten in njej izročen na milost in nemilost, je isti strašni moč, ki jo je vjel na zavzeti galijoni, ki jo je potem ponižal naj-globlje in se znašal nad njo najstraš-neje in najsiroveje... In sedaj, pred nekaj hipi, je pred njenimi očmi po-klal njenega očeta, brata in ženina.. Hu! Znega se nad njim, to je goto-vo, in... toda naj ga ubije? Ne, ne, ne, ne! Tega ne more! Ne more!

Ne more... Premočan je, presilen, preveč junaški... in prelep, ko leži sedaj v nezavesti, v svoji krvi, ven-dar zmagalet, nad tolikimi mrliči...

Kakor od strele zadeta se Juana sedaj zruši pred njim na kolena, pred Tomažem Jagnjem, svojim gospodar-jem, — in mu raztrga obleko, vso napojeno s krvjo, strga tudi lastno obleko iz finega platna in prične po-vezavati pet globokih in zevajočih ran...

CETIRTA KNJIGA.

Kralj.

Pet mesecev je že minilo, kar je Tomaž s svojimi Filibustejci zavzel Ciudad Real na Novi Granadi. Kar se nekega lepega večera pojavi na Tortugi Louis Guénolé, nekoč po-ročnik na «Lepi podlasic», takrat, ko še Tomaž sam ni bil nič več ko kapitan te fregate, ni Guénolé vodi sedaj docela novo fregato, ko je pri-jadrala iz Saint Malo na Tortugo, kjer sedaj vrže sidro.

Čim zrožlja sidro na dno, naperi Louis Guénolé poln tesnobnega pričakovanja svoj daljnogled na «Lepo podlasic». Je li res ona stara «Lepa podlasic», ki se tamle zbliže na va-lovih, in je li res še vse v najlepšem redu na tem krovu, ki ga je pred tolikim časom zapustil, ko je ladja bila gola in razpravljen?

Potem se pa Louis Guénolé ra-dostno začudi. Da, «Lepa podlasic» je res še na starem mestu, zasidrana je in iz gleda, da je v najlepšem redu. Jambori so novi, trebuh je sveže prebarvan. Z zadnjega kastela pla-pola z mogočnega droga velikanska, sijajna maloneška zastava iz najbolj-šega blaga. Pa to še ni vse! Gori na vrhu velikega jambora se sveti še drugo krasno znamenje, sicer prav čudovito znamenje. Ludvik razločuje široko rdeče polje, krvavo kakor škrlat, sredi njega pa je nekova ži-vad, kozel ali ovca kali, ki je pa z zlatom izvezena!

(Dalje prihodajšč.)

Za Miklavža kupujte knjige Tiskovne zadruge

v Prešernovi ulici nasproti glavne pošte.

Telefon št. 508.

St. pošt. ček. ur. 12.031.

OBRTNA BANKA

v Ljubljani, Kongresni trg 4

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje in podpira ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Obrestuje vloge na 4%, na tekoči račun po dogovoru od dne vloge do dne dviga. Ima dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami.

MALI OGLASI

stanejo do 20 besedi Din. 3.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor.

SLUŽBE

PENZIJONIRAN DRŽAVNI PODURADNIK 1912 išče primerno mesto. Ponudbe pod «Služba» na upr. «Jutra».

URADNIK,

ki je zaposlen samo dopoldan, išče službo za popoldanske ure. Ponudbe pod «Popoldan» na upr. «Jutra». 1910

PRODAM

ENONADESTROPNA HIŠA s štiri stanovanji in malim vrtom v Ljubljani, in lepem zračnem prostoru, se takoj prodaja. Kupec ima takoj stanovanje. Vprašanja naj se uslovijo pod šifro «Ugodna prilika», poštno ležečo, glavna pošta Ljubljana. 1920

PRODAM SE HIŠA

ob glavni cesti v okolici Ljubljane. Samo pisemne ponudbe pod «Hiša» na upr. «Jutra».

ZELJE PRODAJA

v glavni (sladko), zdravo, več vagonov po K 620— za meter, postavno kolodvor Zagreb v zaprtih vagonih. Norak, Zagreb, Maksimirska cests 64. Telefon 20-60. 1925

PRODAM VEČ SPALNIC

boljše vrste, politirane in hrastove masivne ter kuhinjske opreme po zelo niski ceni. Ivan Andlovic, mizar, Gospo-

svetska cesta št. 18, Kolizej, prtiličje, vrata 38. 1922

PRODAM SE GLASOVIR

dvor. trške Streicher & Sohn, Wien, velik, zelo dobro ohranjen. Ljubljana, Hranilniška c. 7/I, vrata 48. Cena nizka.

PRODAM SE NOVA HIŠA

a gospodarskim poslojem vrtom, 4 orali gozda, vino-gradom, oddaljena 5 minut od kolodvora. Natačnejša pojasnila pri Martinu Potočarju, gostilničarju in mesarju v Mirni peči, Dol. 1940

STANDARJA

MEBLOVANO SOBO

išče mlad trgovec v srodini mesta. Plača zelo visoka. Ponudbe pod «Trgovec» na upr. «Jutra». 1914

MEBLOVANO SOBO

blizu pošte oddam solidnemu mirnemu gospodu s prvim decembrom. Ponudbe pod «Zončaj» na upr. «Jutra».

SOBO

v sredini mesta proti vsaki najemini išče soliden in miren gospod. Ponudbe pod «Miren» na upr. «Jutra».

MEBLOVANA SOBA

s telefonom, priprosto a snažno opremljena, s posebnim vho-dom, elektr. razsvetljavo ter v sredini mesta se odda strogo solidnemu, mirnemu in sam-

skemu gospodu. Pisemne ponudbe pod «Soba št. 1937» na upr. «Jutra». 1937

DOPISOVANJE

TRI VESELE GOSPODIČNE

želijo korespondirati z enako veselimi inteligentnimi gos-podi. — Pisma pod šifro «Branka», «Rada», «Jelena», poštnoležečo Ljubljana. 1941

MLADA ČRNA GOSPO-DICNA,

ki se je 21. t. m. okoli 6. ure zvečer pred frančiškanskim cerkviyo ozrla za gospodom, ki je izustil neko opazko, pozivljive dotičnega gospoda, če je šeeden fant, naj se oglasi pod «Pomlad», poštno-ležečo Ljubljana. 1899

RAZNO

Kupim še rabljenega

KONJA ZA GUGANJE.

Naslov z navedbo cene pod «J. N. 140», poštnoležečo Ljubljana. 1900

FILATELISTI!

Dve veliki zbirki znank vseh delov sveta se ceno prodaja. Naslov v upr. «Jutra».

KROJAČI, TRGOVCI,

POZOR!

Sprejmejo se vsa v krojaško stroko spadajoča dela, s pr-vimi krojaškimi močmi, po najnižji konkurenčni ceni. Naslov pove upr. «Jutra».

Prodaja se dobro idoča trgovsko podjetje s koncesijo. Pi-mene ponudbe pod «Podjetje» na upr. «Jutra». 1945

KONCERT

prvovrstnega godalnega orkestra

se vrši 1934

v soboto, dne 28. t. m. od 20 — 23 /,

v restavraciji na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Brez vstopnine! Bres vstopnine!

Pozor!

Lavorjevo listje, kitiče, Ruscus, lavor-kasto črebnjo in kubo, rožmarinove vejice, skozi vso zimo sveže in zelene, za venco in razne šopke, pošiljam po pošti po zelo niski ceni proti povzetju ali poprejšnjemu plačilu. 1879

N. STEFAN, Sušak, SHS.

Kmetovalci, pozor!

Veliko uspehe dosežete pri prasi-čih, govedih itd., ako primečate krmi redilni prašek REOIN, lekarnarja Piccolija v Ljubljani. 1616A

FR. FAGANEL, CELJE

Gospodsk. ulica 26

U S N J E

vseh vrst po najnižji

dnevni ceni. 1875

Prepričajte se!

„Jutro“

je najboljši in naj-

bolj informiran

slovenski dnevnik!

Moško športno perilo, dokolenke, nahrbtniki, čepice itd. 1636

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Ustanovljeno 1866

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Mari-bor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

Wien, Opatija, Zadar,

New-York, Frank Sakser, State Bank.

Poslovne zveze z vsemi večjimi mesti v tu- in inozemstvu.